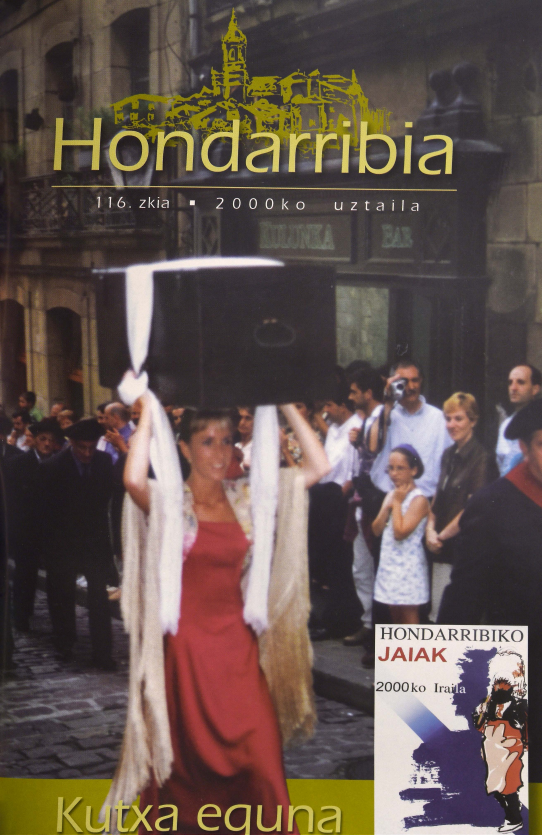




Hondarribia

116. zkia ■ 2000ko uztaila

HONDARRIBIKO
JAIK

2000ko Iraila

Kutxa eguna

2. Botika eta okindegiko txandak
3. Herri Giroa
10. Elkarrietzeta
16. Juan San Martin-en txokoa
18. Tittinori omenaldia Txomin Sagarazu
23. Bordari-Satarka Lehiaketa
26. Abuztuko programazioa
27. Gazte informazio bulegoa
28. Ganbarako kutxa miatzen
29. Lehiaketa
30. Horoskopoa
31. Demografia



Hondarribia

Argitaratzailea:

Euskara Batzordea

Erredakzioa:

Inaxio Nogeras

Publizitatea:

ZIF & Comunicación

Kolaboratzaileak:

Koldo Ortega

Juan San Martin

Talaia Ikastetxea

Koldo Nausia

Unai Manterola

Arraun Elkarte

Toni Stinbell

Luis Mari Elosegi

Argazkiak:

Hondarribiko Udala / Artxiboa

ZIF & Comunicación

Diseinua eta maketazioa:

Antza

Inprimategia:

Antza

Zirkuitu ibilbidea 2

20160 Lasarte-Oria

L.G. SS 122/86

HONDARRIBIAK ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanien eta eritzien ondorioak.

TXANDAKO BOTIKAK ABUZTUAN

- 6- J.M. ERAUSKIN (San Pedro, 28) 943 641018
- 13- MAYI MARTINEZ (Almirante Alonso) 943 642191
- 15- SAGRARIO FIZ (Donostia kalea) 943 644316
- 20- J.M. IRAOLA (San Pedro, 5) 943 641027
- 27- SAGRARIO FIZ (Donostia kalea) 943 644316

TXANDAKO OKINDEGIAK ABUZTUAN

- 6- GARMENDIA (Portuan) 943 641136
- 13- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17) 943 641212
- 15- ARRATIBEL (Mendelu auzoa) 943 641975
- 20- GARMENDIA (Portuan) 943 641136
- 27- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17) 943 641212

Arraun elkartera kirola praktikatzera

Hirugarren urtez jarraian Arraun Elkarreak Hureko kirolak praktikatzeko aukera ederra eskaintzen du. Aurtengo udarako, 1000 pertsona bertatik igarotzea espero da. Hondarribiko udal kirol programa desberdinetakoez gain, hau da, Hondarribia Abentura eta Uda 2000, Nafarroako Kolonietako 400 gazte, Foru Aldundiko kolonietako 250... Aipamen berezia merezi du Gipuzkoako Hemofilikoen Elkarteak 50 kideek bigarren urtez egingo duten bisita.

Abuztuan bi ikastaro egongo dira. 1etik 14ra eta 16tik 29ra. Piraguako ikastaroak 6.000 pezeta balio du (5000 bazkideentzat), eta arraunekoak 5000 (4000 bazkideentzat). Piraguak alokatzeko zerbitzua aurten ere eskaintzen zaigu. Astelehenetik, 16tatik 20tara 500 pezeta kostako du orduko banakako piraguak. Bikoitzak 900 eta monitorea behar dutenek 2000. Larunbata goizez aldi, 600 pezeta banakako piraguak, 1000 bikoitzak eta 2500 monitoreaekin.

Uztailan hainbat izan dira uretako kirol hauek praktikatzera erabaki dutenak. Ez zaitez etxean geratu!



*Astelehenetik ostiralera
piraguak alokairuan
egoten dira Arraun
Elkartean.*

Hemendik aurrera **HONDARRIBIA** aldizkaria zure etxean dohainik jaso nahi baduzu, bete ezazu harpidetza-txartel hau eta eraman Udaletxeko Euskara Zerbitzura.

HARPIDETZA TXARTELA

Izen-deiturak:

Helbidea:

Herria:

Jai giroa nagusi Kutxa egunean

Beste urte betez joan zaigu Santiago Eguna, eta horrekin batera Kutxa jaialdia ere. Laurehun urte baina gehiagoko ohitura da hau, eta kalean zegoen jendea eta gogoa ikusita, iraupen luzea izango duela dirudi.

Ainara Amunarriz izan zen aurtengoan Kutxa eramateko ardura izan zuen emakumea. Ordu gutxi batzuk lehenago zegoen euriak pena besterik sortzen ez bazuen ere, bapatean eguzkia ateratzen eta berriro ere jai giroa nagusitu zen Hondribiko kaleetan.

Hermandadetik irten eta Parrokia, joan etorrian, sekulako jende pila bildu zuen bidearen alboetan. Ainara Amunarriz-ek 49 itzuli ematea lortu zuen. Tradizioari eta esamesei jarraiki, denboraldi bikain baten aurrean gaude.

Santiago eguna urteko ederrenetakoa izan ohi da Hondarribian. Kutxa eramateaz gain, alardean parte hartuko duten kantinera gehienak aukeratze-ko eguna da. Hortaz gain, aurten, Hondarribiko Ama Guadalupekoak Lekeitioko BBK Ikurriña irabazi zuen. Giro ederra sortu zen aspaldian espero zen lorpen hau dela eta.



"Arraunak eramaten dituzten arrantzale gazteak pozik ageri dira egun handi honetan"

Santa Maria Magdalena, benetan jai ederrak

Kutxaren eguna tradizioz betetako jaialdia bada, Santa Maria Magdalena auzoan ospatzen diren jaiak ere ez dira oso atzean geratzen.

Bertako biztanleentzat buruturiko jaiak, aspaldian uztaleko erreferentetako bat bilakatu dira, eta hainbat dira auzora hurbiltzen direnak arratsalde pasaz. Antolatzaileek esfortzu handiak egiten dituzte ahalik eta ongien joan daitezen jaiak, eta baita lortu ere.

Zorionak antolatzaile eta bizilagun guztiei, eta urte askotarako.



Santa Maria Magdalenenako jaiak

Saharako haurrak pozik gure artean



Saharako haur eta bere begiralea egunero joaten dira kiroldegira

Udako hilabete hauek hainbat hiri aprobe-txatuak izaten dira egoera larrietan dauden herrialdeetako zenbait haur gure artera ekartzeko. Horretarako ezinbestekoa da zenbait familia topatzea haur horiek bere artean hartzeko.

Hondarribian Saharako gazteak jasotzeko ekimen bat jarri zuen martxan Udaletxeko Gizarte Zerbitzuak, Uztaila eta abuztuan, haur hauek gure artean egongo dira.

Uztailaren bigarren astetik zortzi haur etorri dira Bidasoa-Txingudi bailarara. Hauetatik lau

Hondarribiko familietan hartu dute ostatu eta beste hainbatek Irungoetan. Denbora guzti hone-tan haur hauek asper ez daitezen hainbat ekintza antolatu dira, eta beste zenbait gauzen artean, egu-nero Hondartza Kiroldegira joateko aukera izango dute.

Haur hauek etxeak hartuko dituzten familiek aloja-mendua eta janaria eskaintzeaz gain, mediku alde-tik beharrezkoa zaiena eman beharko diete. Egondia apur bat erreteko, monitore bat etorri da beraiekin Aljeriatik, monitore eta itzultzailearen lanak beteko dituelarik.

Jaietarako argazkiak behar dira

Hondarribia aldikariko hurrengo alea Jai Nagusiei buruzkoa izango da. Jakingo duzuenet, gure ohitu-rra da kantineren argazkiei bi orri dedikatzea. Orrialde hauek inguratzen dituzten beste biak jaien inguruko argazkiek hornitzen ditugu, eta aurret, gure irakurleei bertan bere argazkiak argitaratzeko auke-ra luzatzen diegu.

Etxean kolorezko edo txuribeltzezko argazki eder bat duzenok, zaharra edo berria, eta Hondarribian agertzeko nahia, Udal Euskara Batzordean utzi sobre batean.

Guadalupeko gotorlekuak funtzio berria du

Guadalupeko Gotorlekuak bisitariari aisialdirako gune bat eskaintzeko ireki ditu bere ateak. Hori dela eta, bere egitura erraldoiaren zati handi bat berreskuratu nahi izan da zenbait erabilera eman ahal izateko.

Udako hilabetetarako prestatu diren ekintzek izaera desberdina dute. Artisautza merkatua, produktu merkatua eta erakusketa aretoaz ari gara.

Artisautza merkatuan saskigintza, zeramika, zura, larrua, altzariak, beira, alambrea, koadernatzea... jorratzen dira bertara hurbildu nahi dutenentzat. Produktu merkatuan, gure bailarako eta Baztango produktu esanguratsuenak biltzen dira: gazta, eztria, txokolatea, likoreak, kontserbak, marmeladak... Hortaz gain, Gotorlekuaren barnean dauden areto egokituetan, gure bailarako eta kanpoko zenbait artisten lanak jarriko dira.

Bestalde, bisita gidatuak antolatu dira Guadalupe. Eraikinaren historia ezagutzera emango da, eta horrekin batera korridore, areto, bolborategi eta guardia-postuak ezagutu ahal izango direlarik. Helduentzat 300 pezeta balio du bisitak eta 11 urtetik beherakoentzat 100 pezeta.



Guadalupeko gotorlekuan astebururo egoten da azoka.

Aitor Hernandez Jaietako kartel lehiaketaren garailea

Aldizkariaren azalean ageri den kartela izango da 2000. urteko Jai Nagusien irudia. Egilea Aitor Hernandez da, eta izena "Hacheros" darama aurtengo kartel irabazleak. Bigarren tokian, Ion Sarasola geratu da, "Burgomaestre" izeneko lanarekin. Lazko edizioan ere Hondarribiko gazte artista hau bigarren tokian sailkatu zen.

Angazki Lehiaketari dagokionez, aurtengo irabazleak Diego Garcia eta bere "Alde Zaharra" izeneko lana izan dira. Lehen akzesita Angel Hereza-k lortu du "Nuestra Señora del Manzano" izeneko irudiarengatik.

Epaimahaia osatu dutenak Garikoitz Garaialde, Javier Sagarazu, Eugenio Ortiz eta Aitor Kerejeta Kultur Zinegotzia izan dira.

Gogoratu behar da irailaren 4tik aurrera Zuloaga Etxean lan guzti hauek erakusgai egongo direla.



80 Asturiagako tailerrari
buruzko informazioa

Duela hilabete gutxi amaitu zen Guadalupeko Gotorlekuan bi urtetan martxan egon den gastei zuzendutako proiektua. Orain beste bati hasera ematen zaio, baina hemen nabarmentzen den desberdintasunik handiena, proiektu honetan onura aterako dutenak 25 urtetik gorako emakumeak izango direla.

Kontutan hartu behar da inguru honetan 25 urtetik gorako emakumeentzat langabezi tasa oso altua dela, eta neurri baten hori gutxitzeko asmotan sortzen da ekimen hau. Denetara 16 emakume langile izango dira, eta proiektuak irauten dituen 12 hilabetetan formazio eta lan egiteko aukera izango dute, guztiak soldata baten truk.

Proiektu berri honek iraungo duen bitartean, lokala Hondartza Kiroldegiaren sarreran dauden bulegoetako batetan izango du. Hondarribiko zenbait kirol elkartek dauzkaten lokalekin batera kokatzen da.



*"Kiroldegiko behe aldean
izango du tailerrak egoitza"*

Argi eta garbi

eukeni  optika

Zumardi



Zumardia jende askoren topaleku bilakatu da

Urtean poderioz eta zenbait saiakera egin ostean badirudi Zumardia bere nosrtasuna irabazten ari dela. Gero eta gehiago dira bertaratzen diren Hondarribiarrak eta baita udatiarrak ere, ondo egindako lanaren ondorioa da jakina.

Zortetik onena opa diegu hemendik bertan lanean dihardutenei.

gizonezkoentzako
ileapaindegia

TIRRIA

Beñat Etxepare 18
Tel. 943 64 58 30
20280 HONDARRIBIA

KAFETEGIA



GOZOTEGIA

San Pedro 10
Tel. 943 64 10 47
20280 HONDARRIBIA

800. urteurrena ospatzeko lanean elkarte ugari

2003. urtean 800 beteko dira Hondarribia sortu zenetik. Urte hartan, "Carta Puebla" deritzana eman zitzaion herriari, izaera propioa eskaintzen duen dokumentua. Urteurren hori behar moduan ospatu asmoz, hainbat talde mugitzen ari dira "Hondarribia 800" taldearen izenpean.

Talde edo elkarte honen barnean, herriko nahi haina kirol, kultur, gastronomi elkarte sar daitezke, baita Hondarribiko historian interesa daukan, eta laguntzeko prest dagoen edonor ere.

Elkarte honek azken hilabetetan zenbait bilera mantendu ditu. Hala ere, orain juridikoki izaera hartu du, horretarako beharrezkoak diren estatutuak sortuaz. "Hondarribia 800" kontseilu honek, urteurren hortarako ahal diren ekitaldi gehien antolatzea du helburu, Hondarribiak merezi duen moduko omenaldia izan dezan.

Orain arteko bileretan bildutako elkarteek lanerako interesa erakutsi dute. Hala ere, deialdi bat egin nahi da ahalik eta elkarte gehienek parte har dezaten. Laguntzeko nahia duten pertsona indibidualak ere bileretara hurbiltzeko deialdia egiten zaie.

Urritik aurrera berriro ere martxa hartzea espero da antolatzaileen aldetik.



C/ Damarri
(Casa Mouriscot)
Tel. 943 64 53 64
20280 HONDARRIBIA

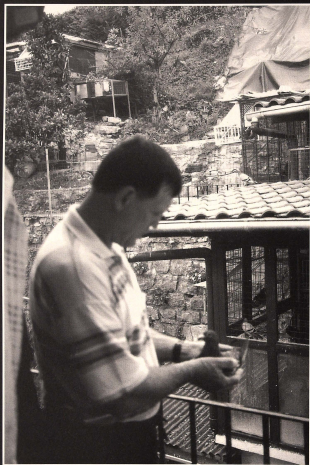
VIDEO CLUB HONDARRIBIA

**CAJERO AUTOMATICO 24 HORAS
24 ORDUKO KUTXAZAIN AUTOMATIKOA**

FOTOKOPIAK - MUSIKA

Bernat Etxepare, 2
Tel.: 943 64 34 92
20280 HONDARRIBIA

Juanito Larrarte, Hondarribiko kolonbofilo nagusia



*Betidanik mimo handiz
eta euskaraz tratatu
izari ditu uxak.*

Aski ezaguna dugu gizon hau Hondarribian. Santiago kalean jaio eta bizi da betidanik, eta zenbait ogibidetan lanean aritu ondoren, gaur egun semearekin dabil iturgin bezala. Hala ere, gizon honi buruz hitzegitean, ezinbestekoa da bere bizi osoan izan duen afizio nagusienaz hitzegitea: kolonbofilia. Hau da, uxak hezitzea,

nagusiki uxo mezulariak gainera. Une hauetan 120 uxo dauzka bere etxe atzean eraiki dituen hiru txaboletan. Datozen orrietan mundu interesgarri honetaz hitz egingo dugu, eta nahiz eta askok ezagutzen duzun gizon hau, ezin iragarri noraino irits daitekeen pertsona bat animaliei honenbesteko maitasuna dienean.

Nondik sortu zitzaizun uxoenaganako maitasun hau?

Afizioa betidanik izan dut, txiki txikitatik. Ni haurra nintzenean Santiago kalean betidanik zeuden animaliak kalean, txerriak, oiloak, usoak, txori ugari... Betidanik izan dut animalienaganako zaletasun hori. 18 urterekin hasi nintzen uso mezulariez interesatzen.

Nola hezitzen da uso mezulari bat?

Uso hauek animalien instintua daukate. Oso azkarak dira, eta pertsonok ez dauzkagun ezaugarriak izaten dituzte. Askatzen dituzunean, beraiek badakite nora itzuli behar duten, eta goizero kaiolak irekitzen ditudanean, ordu erdi geroago denak itzultzen dira berriz kioletara. Oso gutxitan galtzen dira, ia inoiz.

Egunero askatzen al dituzu usoak?

Bai. Goizero 7:30ak aldera askatzen ditut, eta begaz ateratzen dira denak. Badakite ordu erdia inguru egon behar dutela, eta denak itzultzen dira. Ordu horretan joaten naiz lanera. Ilunabarrean operazio berdina errepikatzen dut egunero.

Ez al dira egun osoa ibiltzen aske?

Ez. Usoak kontrolatu egin behar dira. Egun osoa hortik aske uzten badituzu, zenbait gauza gerta daitezke. Inguruko bizilagunei oztopo ugari sortzeko aukera daukazu, eta usoak egun osoa kanpoan ematen badute, edonon kabiak egingo dituzte, eta gauza eskutik joaten zaizu. Usoak kontrolatu egin behar dira.

Zertarako balio dute uso mezulariak?

Uso hauen zeregina ez da aspaldiko ipuinetan aipatzen zena. Uso hauekin lehiaketetan parte hartzen dut, beste kolonbofiolek egiten duten bezala. Gipuzkoako Elkartearen antolatzen ditugu txapelketak, baita iparraldekoekin ere. Inguruko kolonbofioak "Club Mensajero Igeldo"ren barnean gaude.

Nolakoa izaten da uso mezularien txapelketa bat?

Kamioi bat edukitzea edo alokatzea ezinbestekoa izaten da. Partehartzaileen usoak hor sartzen ditugu. Gero, puntu konkretu batetara eramaten ditugu, Bordele, Carcassonne, Dax eta baita urrutirago ere. Han askatu egiten ditugu, eta usoak etxera

Uso hauek animalien instintua daukate.

**Oso azkarak dira,
eta pertsonok
ez dauzkagun
ezaugarriak
izaten dituzte**

itzultzen hasten dira. Bakoitza bere etxera iristean, aurretik hanka batean jarri zaion goma bat erabili egiten da, eta ordulari antzeko batean sartzen da goma hori, fitxatzeko asmoz. Enpresara sartzen zarenean fitxatzen duzun bezala. Horrela zehatz-mehatz jakingo duzu zenbat denbora erabili duen uso horrek kilometro guzti horiek egiteko.

Nola desberdintzen duzu usoa zurea den edo ez?

Uso bakoitzari hanka bakoitzean oraintxe aipatutako goma hori jartzen zaio zer nolako denbora erabili duen jakiteko. Hala ere, beste hankan bere jabearen izena eramaten du. Izen eta abizena, kalea eta telefono zenbakia ere bai. Horrela ez dago nahasketarako arriskurik.

Zenbat distantzia egin behar izaten dute usoek?

Denetatik antolatu daiteke. 150 kilometroko etapak existitzen dira, 300ekoak, 500ekoak, 600ekoak eta baita 1000koak ere. Noizbait Bruselara eramán



Juamitok egindako kabi hauetan emaltzeko prest dauden uxok gordetzen dira.

izan ditugu kamioian eta han askatu. Gero, zintzo-zintzo etortzen dira berriz etxera. Nahi eta nahiezkooa da distantzia horiek progresiboak izatea, behetik gora joanez distantziak. Zuk zenbat eta tratu hobea eta goxoagoa eskaini uxoiari, orduan eta lehenago bueltatuko da kabira.

Zaila al da lehiaketa hauek antolatzea?

Bai. Zailan usok irteera gunera eramatea da. Esan bezala, kamioi bat alokatu behar izaten da, eta adibidez Bruselara joan behar badu kamioiak, zuk joana eta etorria ordaindu behar diozu. Gainera, elkarte hauentzat ez da dirulaguntzarik existitzen, eta gure poltsikotik ordaindu behar da dena.

Zenbateko bizia dauka uso batek?

15 urte bizitzen da gutxi gora behera uso bat. Hala ere, lehiaketa batean parte hartzeko komenigarria da 5-6 urtetik pasatzen ez direnak eramatea.

Jaio eta berehala askatzen al dituzu?

Jaiozen direnetik 25 egun bete arte kabian geratzen dira usok indartzen. 25 egunetik 30 arte ejerzizioak egiten hasten dira, hegala behar bezala zabaltzen. Orduan askatzen ditugu. Lehiaketan parte hartzeko bi hilabete t'ardi edo hiru eduki behar ditu usok.

ALBISTUR eta AROZENA

*Harategia
Urdaitegia*

Higer bidea
Tel. 943 64 13 31
20280 HONDARRIBIA

OTXOA JANARIDENDA

*Barazki, fruta eta
borrelakoetan aukera handia*

San Pedro 43
Tel. 943 64 16 84
20280 HONDARRIBIA

Noiz izaten ditu usokumeak uso batek?

Otsailetik uztaila amaierarte izaten da usakumeak edukitzeko garaia. Normalki 80 uso izaten ditut, baina une hauetan 120 ditut, orain jaiotze garaian sartuta baikaude.

Uso zaintzaile asko al daude Gipuzkoan?

Gaur egun talde majo bat osatzen dugu. Ni hasi nintzenean oso gutxi geunden, Gipuzkoa osoan biz-pahiru. Gaur egun afizio hau daukan jende gehiago existitzen da, Donostia, Oñartzun, Azpeitia, Azkoitia, Zumaia, Pasaia... Iparraldean ere jende asko dago, hemen baina gehiago, Biarritz, Baiona, Dax, Soustons...

Zer hizkuntzatan egiten diezu usoei?

Nik bizitzan erderaz egiteko ohitura daukat. Hala ere, haur txikiei eta usoei beti euskaraz egiten diet. Ez dakit zein den aldaketa honen arrazoia, baina beti horrela izan da eta horrela jarraituko du. Usoei beti euskaraz egin izan diet, eta badirudi horrela errezago ulertzen didatela.

Urte batean usorik galtzen al duzu?

Oso gutxi. Arazo handiena antenetako tensoereekin gertatzen dira, baina gutxitan. Ehiztariekin nik behintzat ez dut inongo arazorik edukitzen. Lehenago agian bai, ez baitzegoen orain bezain kontrolatua. Mendian usategiak dituztenek alde hontatik nik baina arazo gehiago dituzte, dudarik gabe.

Goizero 7,30ak aldera

askatzen ditut, eta

hegaz ateratzen dira

denak. Badakite ordu

erdia inguru egon

behar dutela, eta

denak itzultzen dira.

Etxean daukazun txabolak zuk eraikitakoak al dira?

Gu beridanik hemen bizi izan gara. Aurretik txerri-toki eta oilotoki bat zeuden hemen. Afizio hau edukitzen hasi nintzenetik, eta gero eta uso gehiago nituela ikusita, beste bi eraiki nituen. Bakoitzean kasilleroak era jarri nituen, enparejatuak dauden

**GESTORÍA
INMOBILIARIA**

Pérez Alkain

Matxin de Arzu 14
20280 HONDARRIBIA

Tel. y Fax 943 64 21 57
e-mail: gespeal@euskalnet.net
Móvil: 656 75 89 83



*Cocina tradicional
Carta
Menu del día
Raciones y cazuelitas*

C/ San Pedro, 63
Tel.: 943 64 70 75
20280 HONDARRIBIA



Juanito, bere etxearen atzean eraikitako txabaloen arduran dabil egunero.

usoentzat. Lana ematen du, baina lana gustoz egiten denean ez da lana.

Txabolekin batera bañera bat ere baduzu...

Bai. Hori nik eraiki nuen, usoak garbi eta busti daitezzen. Hala ere harritzekoa da bañera hontara zenbat txori klase hurbiltzen diren bustitzera. Harritu egingo zinateke egunero zenbat txori jaisten den honara. Nik denetatik ikusi izan dut hemen. Erreportai bat egiteko modukoa da.

Gizon langilea betidanik, ezinbestekoak dira betidanik usoak Juanitoren bizitzan. Egunero lanera joan aurretik eta bueltan usoak askatzen ditu, baina ordu laurden geroago bueltatzen dira, ondo bait dakite Juanitorekin baina hobe ez dirala inon egongo. Gauza guztietarako "manitas" honietako bat, ikusi beharrekoa da zer nolako montajea egin duen etxean uto eta hurbiltzen diren txoriei ahalik eta ongien tratatzeko. Nahiz eta Gipuzkoan kolonbofilo kopuruak gora egin duen, ziar inorrek ez duela berak bezainbeste jakingo.

Susperzegi
ARTE - GALERIA

San Pedro, 1
20280 HONDARRIBIA

Tel. 943 64 25 26
943 64 70 99

Faxa: 943 64 71 16
e-mail: garailan@jet.es

JATETXEA ETXEBERRIA

Etxeko Janaria

Kale Nagusia 27
Tel. 943 64 35 93
20280 HONDARRIBIA

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

PASEO BUTRON

ETXE ALAI

Tel. 943 64 15 81

20280 HONDARRIBIA



JATETXEA

Foru kalea • Tel. 943 64 24 61 • 943 64 41 55 • 20280 HONDARRIBIA

ILEAPAINDEGI MIXTOA

ESTETIKA



A. Guezala

SOKOA merkataldegia Tel. 943 64 44 07
20280 HONDARRIBIA



Matxin de Arzu 10 bajo
Tel. 943 64 56 01
20280 HONDARRIBIA

viveros • biberoak
ONDARTZ EDERRA



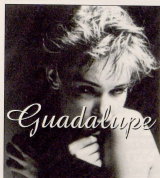
Santiago Kalea 9
Tel. 943 64 02 56
20280 HONDARRIBIA

 Pastelería

ARBELAITZ

Pastelería Artesana • Especialidad en Mihojas

Benat Etxepare 1 - bajo • Tel. 943 64 31 50 • 20280 HONDARRIBIA



*Solariuma
Estetika*

*Ileapaindegia
Peluquería*

Crónicas del Bidasoa

“Luis de Uranzu” Kultur Taldearen aldizkarian argitaratu berri da J.L. Seisdedos zena-ren Crónicas del Bidasoa, 821 orrialdez osatzen den liburu mardula eta benetan interesgarria inguru hauetako gaitan oinarritzen denezkero, bereziki bertako seme-alaba ospetsuen berriak eza-gutu nahi dituenarentzat.

Baztan haranetik hasi eta herri-herri itsasalderai-no zabaltzen delarik aurkezten ditu pertsonaia askoren berriak, Bidasoa aldean jaioak edo bertan bizi izan direnak, ikertzaile, historiagile, idazle, artista, artesau, musikari, folklore, bertsolari, kirol-tzale eta bestelako entzute berezia lortu zutenak hor daude. Eta orain, bilduma honi esker, inguru haie-tako historiarako geldituko direnak.

Besteak beste, hor ditugu Maurizio Elizalde, Julian Santxotena, Jose Ibarra, Martin Elso, J.M. Almandoz, Braulio Jaimerena, Aita Jorge Riezu, Josefa Azan, Ramona Larraia, Pedro Ziga, Joxepa Iñigo, Zesar Agirre, Eusebio Arregi, Eusebio Arregi, J.I. Telletxea Idigoras, Eugenio Urroz, Nikolas Txoperena, Aurita Osuna, Martzelino Bergara, Pepe Yantzi, Luis Taberna, Migel Arozamena, Bizente Lantz, Ramos Sorabe, Isidro Fagoaga, Joakin Goya, J.M. Elgorriaga "Garaia", J. Caro Baroja, Juan Larramendi, Alfonso Yantzi, J.M. Martija, Emilio Navas, Maria Juncal

Labandibar, Luis de Uranzu, Berta Iruretagoiena, Luis Vallet, Montes Iturrioz, Bienvenida Emazabal, Xanin Olagibel, Teodoro Araneta, Maria Valverde Gal, Patxi Gamborena, Antonio Zulaika "Tximi", Jorge Oteiza, Bernardino Bienabe, Pakita Orendain, Sara Soto, Maritxu Anatol, Maritxu Anatol, Nikolas Arruabarrena, Victoriano Juaristi, Leandro Agirretxe, Juan Jose Ugarte, David Esnal, Dolores Salis, Jose Antonio Loidi, Patxo Rodríguez Saura, Luis Tolosa, Guillermo Azpiazu, Juanito Larrarte, eta abar.

Baina, jakina, Hondarribik ere ezin zen falta eta hor agertzen zaizkigu beraien zaletasunak eta ekintzak agerrarazi: Frantzisko Sagartzazu, Pedro Lapitz, Alberto Lasa, Florentino Portu, Fernando Artola "Bordari", Maximo Sagartzazu, Frantzisku Olaskoaga, Lazaro Olaziregi, Nestor Basterretxea eta abar.

Irakurgai atsegina iruditu zait. Gainera, pertsonaia bakoitzaren bidez inguruetako historiak ez ezik jaure-gi eta herrigintzako arkitekturak biltzen dira bertan.

Juan Luis Seisdedos Bouzada zena, ez dut zalantzarik, bere borondaterik hoberenarekin eta zehaztasu-nez aritu zela pertsonaia bakoitzaren inguruko berriak jasotzen. Hala ere, zerbait egiten duen edo-norri gertatzen zaio hutsen bat edo beste egitea; ezer egiten ez duenak hutsik ere ez bai du egiten.



Menaje
Industrial
Electricidad
Copia de llaves
Tornilleria inoxidable

MARINEL

Burindegia
Ferreteria

Benat Etxepare 12
Tel. 943 64 17 88
20280 HONDARRIBIA

Jon Alzaga

- Urdai azpikoak
- Hestekiak
- Gaztak
- Foies
- Edariak

San Pedro kalea 45 Tel. 943 64 44 70
20280 HONDARRIBIA

Liburuaren 749. orrialdean ari da igaz joan zitzai-
gun Jose Antonio Loidi Bizkarrondo, Irunen boti-
kari izan zen erenteriarraz, eta zerbait harrituri
utzi nau euskarazko lehen eleberraren egileztat
jotzen duelako. Euskararik ez dakitenek edo gure
literaturaz arduratu ez direnek esaten dituzte
holakoak. Hori adieraztean, bere *Hamabost egun*
Urgain'en (1955) eleberriaz ari da. Behar bada,
euskarazko lehen polizi eleberriak esan nahiko
zuen. Era hortara, non gelditzen da
Daskonagerterren *Atheka gaitzeko oihartzunak*
(1870)? Gainera, hau ere kontrabando gaiaz
egina zen.

Gure belaunaldiko hainbeste idazlerenak haintzat
hartu gabe, non gelditzen dira J.B. Elizanburu, J.
Duvoisin, J.M. Erxeita, A. Apaolaza, P.Zamarripa,
Tomas Agirre "Barrenso", A. Anabitarte, R. M.
Azkue, Txomin Agirre, J.A. Irazusta, J. Izagirre
eta beste zenbaitek idatzi zituzten eleberriak?

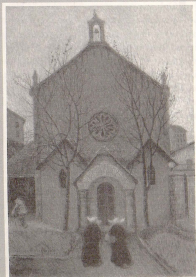
Hala ere, esan beharra dut, hutsune hori gora-
behera, ohar honek ez duela ukatzen Seisdedos
zenaren lan bikaina. Gehiago esango dut, "Luis de
Uranzu" Kultur Taldeak argitaratu duen *Crónicas*
del Bidasoa deritzan liburu hau edonorri gomenda-
tzekoa dela.

JUAN SAN MARTIN

IKERLANAK / ESTUDIOS II

CRÓNICAS DEL BIDASOA

JUAN LUIS SEISDEDOS BOUZADA



LUI
SDE
URAN
NZU



KUL
TUR
TAL
DEA

EROSLE

CHARTER SUNSUNDEGI

Telf. 943 64 15 40
Santiago kalea, 17
20280 HONDARRIBIA

DISCOTECA
TRUCK
HONDARRIBIA
Foru Kalea

Pub
Kaizar
Almirante Alonso Kalea, 12

Celestino Jauregi, "Ttittino" zenaren omenez

Duela aste gutxi joan zen gure artetik Celestino Jauregi, "Ttittino". Herritar gutzien artean gizon ezagun eta maitatua, 86 urterekin bere alaitasunik gabe utzi gintuen. Aldizkari honetan, 1990eko azaroan *Hondarribia* aldizkariaren 41. alean Txomin Sagarzazu hondarribiarrak eginiko elkarrizketa birargitaratzeari egoki deritzogu. Jarraian datozen lerro eta orri hauek Ttittino-ri omenaldi moduko bat dira. Goian Bego.

Oraingo honetan arrantzalea ez den portuar bat ekarki dugu gure orrialdeetara: Celestino Jauregi, Ttittino. Arrantzalea izan ez bada ere, badu zerikusi zuzena itsasoarekin eta barkuekin. Bere kalitateen artean bada gaur egun harrigarria gerta daitekeena zenbaitentzat: Celestino izan da Hondarribian argia barkoakeri jartzen lehemixikoa. Berari etorri zitzaion gogora kotxeetan izaten zen bezala posible zela barkoetan argia izan..., eta pentsatu eta egin. Baita martxan jarri ere.

Horretaz gain, makina bat motor asmatu du bere tailerrean; ibiltzen ziren motorrak, itsasoan barrena milak eta milak egin ttutzen motorrak. Bere etxera hurbildu gera oraingoan eta, emaztearekin batera, tertulia goxoan hartu gaitu.

Ttittino Hondarribian jaioa dugu, Hotel Jauregi-ko semea, biñon mutikotan bertan lanean aritu bazen ere, gaztetan hasi zen bere bizia izango zen motor-gintzan eta mekanikan.

Mundu honetan bere eskuetatik zerbait sortu duenaren ilusioarekin hitz egiten du bere gauzen gain, begiek dirdir egiten diote, oso gustora aritzen da nolako esperimentuak egiten zituen kontari. Eta dudarik gabe esango dizu esperientzia dela zientziaren ama, zer esaten duen benetan dakienak izaten duen uste oso eta patxareekin.

Hondarribia: San Pedro kalean jaioa omen zera...

Ttittino: Celestino Jauregi Martinez, Hondarbian jaioa, Kepa Donearen karrikan, zenbakia 18an. Bar

Rafael, 1914. urtean, maiatzean. Bertan jaioa eta bertan bizi.

Familia hiru seme, eta orain sei biloba. Gurasoak: Olegario eta Dorotea, Hotel Jauregiko nagusiak. Biek Hondarbian jaioak. Hotela heldu da nere attona, Olegarioren atatik. Oraindik bada Bar Rafael-eko atean "S.J.", atea burnizkoa da, Santos Jauregi.

H: Hotela aspaldikoa da, attonak jarri bazuen...

Tt: Pues ni jaio biñon lehenogo hil zen attona. Santos Jauregi bastante lehenogo hil zen. Segitu zuen nere attack, famoso Olegariok. Zertik orduan genuen hotela, restaurant, bar, denda, komestiblea eta estankua. Hondarriko bañista guztiak partitzen genittuen. Denbora haietan *una institución*.

Jendea etortzen zen Bilbaotik eta bazkaltzera. Rafael izandu zen kozineroa, pintxe sartu zen gure hotelean. Gero guk hotela lajatu genuen eta gelditu zen anaia gerra bukatuta.

H: Izan ere, gerra bizitu zenuten orduan...

Tt: Gerra denboran gu joan ginen Frantzira. Atta ta gelditu ziren hemen, hotela ez lajatzegatik, baño etorri ziren asturianoak, milizianoak, eta *fuera, esto nos hace falta para cuartel*, eta aurrean bidali zituzten.

H: Zuek non zineten?

Tt: Gu Ziburun. Batzuek joan ginen hemendik barkotara, batzuek Ondarraitzun deskarga, besteak Hendaian. Gu sartu ginen *Glorioso San Antonio* barkuan, Nikolas ttikian barkuan. Sartu eta zuzen zuzenean San Juan de Luzera. Hara aillatu eta Herriko Etxera. Han joan zen Rafael kozineroa, ta nere kuñado-beharra, ta Marino Urrutia ta. Ikusten genuen jendea etortzen zela, ta batzuek atetzen ziren. Ze pasatzen da? Galdetu genuen eta, *norbait balin baduk familikoa hire kargo egitten dena*, atera harekin, *beste gainekoak Bartzelonara, edo kanpo-konzentrazioen batera*.



Antonio Gonzalez eta Celestino Jauregi. Goxoki Elkarteak urrezko bereizgarria jarri zieten egunean.

Orduan pentsatu nuen amonari txean aittua nuela osaba Roman Frantzian bizi zela, eta familia han zuela, nere amonari anai bat. Han etorri ziren batzuei galdetu: *–esan, hemen nonbait ezagutzen duzute Roman Agirren familikorik? –Bai, bat hor da, barkua pintatzen. Etorri zen motxote bat, bere bigoteakin, egge egiten zuen. –Zuk baduzu izeba Hondarbian? –Bai, nere atari aggeba. –Ni naiz zure lengusua, nahi nuke ia posible zenun atetzera hemendik, gero gu moldatuko gera nolopatt hemen, baño hemendik atera. Nik ez dut Bartzelonara joan nahi. Hark hartu zigun sei edo zazpi.*

Abalatu zigun eta atera ginen.

Nik arreba eta Hendaian nituen eta hara joan behar nuela alkartzera. Hendaian zubia pasatzen Irungo kamion bat, eta han ama, atia, izeba eta... *–Ze pasatu da? –Milizianoak etorri ttuk eta aurrean bialti zigutek etxetik!*

Handik hilebete betera, nazionalak sartu ziren. Atia eta etorri ziren etxera eta kargo egin ziren berriz hotelakin. Eta gu Ziburun.

H: Eta han ez zenuten problemarik?

Tt: Ez ziguten uzten lanean egiten. Posible genuen egotea, baiño kondizio bat: zure diruakin bizi, lanik ez genuen egitterik. Hasieran jendea ez genuen eza-

gutzen, biñon pixkan-pixkan arrantzaleak eta bateri esan nion: *–Zergatik ez duk argia jartzen hemen barkuan? Bai, gizona, nik jarriko diat! Jarri nion argia, eta tarteka arraia ematen ziguten. Gero, estranjis lanean: beste barko bateri instalazioa jarri nion, Danok Bat, Katto-Arraian semea eta barko berria egin zuten, automobil bat edo beste konpon-tzen genuen...*

Egun batean, gu joan herriak, bizikleta bat alkilatza joan ginen. Nik banuen bizikleta, biñon lagunak Custodio Martinez-ek, ez. Hendaira etorri nahi genuen. San Juan de Luzen bai zela eta bieki bizikletan, eta zubian pasaran bi xendarme. Dokumentazioa eskatu eta *en regla*. Ea ez dakigun bi ezin gerala joan bizikletan. Nahi genuela alkilatu, eta nola berandutzen ari zigun, aguro egitteagatik egin genuela. Multa: hirurogeitamabost franko. Multa ederra zen. Esan nion ez nuela dirorik. Bizikleta hartu eta lajatu zuten Ziburuko Herriko Etxean. Multa pagatzean bizikleta hartzeko.

Hurrungo egunean dirua hartu nuen, joan nintzen Xendarmerira. Ordaindu nuen, eman zian rezibo ttiki bat, eta gero ikusi nuen lapitzakin jarria non *reçu*. Herriko Etxera joan nintzen, eman zian bizikleta eta nik egin nuen reziboa gorde. Handik aste-betara xendarmeak nere bila. Paper bat utzi zuten.

Nola ez nuen ordaindu ematen ziatela zortzi egune-ko plazua ordaintzeko, edo bestela hurrungo astean juizioa, eta juzgaduak ematen zuen multa pagatu beharko nuela.

Hurrungo egunean San Juan de Luzeko juzgadora bizikletan. Begian aurreko aldean jarri nion papera juzgadokoari, eta xendarmerira deitu zuen. Esan zuen nola reziboa agertzen nuen, eta nik esaten nion ez banuen ordaindu bizikleta ez nuela hor izango. Deitu ez, biñon gainetik kentzen ez xendarmek, ez zutelako berriz kobratu! Ni nora, haiek hara.

H: Orduan haien gustokoa izango zinen...

Tt: Lagun bat banuen, Jose Goya, "Toto". Bazuen Citroen bat, eta Sarara joan behar genuela. Kotxea nik emaki nuen, eta sarara aillatu behar genuenean xendarmea. Xendarmek ikusi zianean aguro *alto* neri. Karne eskatu zian, nik espainola izaki, ez zuela balio eta bota. Nere lagunak izaki, eta xendarmeari: zuretzat ez badu balio, egintzu mesede dokumentua hartu eta entregatzea. Besteak eman zian, eta esan zian karne frantsesa atetzeko.

Esaminatu eta eman ziaten frantsesa. Karne biali egiten zuten etxera. Jaso nuenean esan zian Totok: *hoa buelta bat ematera, zertik hire atzetik ibilki ttuk!* Kotxea hartu eta alguazilak ikusi eta farrez ea karnetik banuen. Frantsesa erakutsi eta aurrera.

Argia barkuetan

H: Barkuan argia jartze kontua nola izan zen?

Tt: Hondarbian lemixiko argia nik jarri nuen. Nik orduan hamazapi bat urte izango nituen, eta oraindik tailerrik ez nuen, biñon esan nuen: *Argirik zer-*

tik ez duzia jartzen?—Hik jarriko duk argia, frantsesak gu biñon argiagokak ttuk eta ez ditek. —Nik esan diet jarri beharko dutela. Egun batean esan zian: *Jarriko huke?* Nonbatt Calderonekin hitzegin eta ea posible zen. Barko bat izan zen Momorrúa, Goizeko Izarra izena zuen.

H: Eta zuk argia jarri...

Tt: Egund batean Calderon makinistarekin: *Ze egin behar duk?*—Bateria eta dinamoa jarri. —Hi, niri mar-txa kentzen banak barkuari, hi ta dinamoa biek putzu-ra, desafioa.

Hari jarri nion argia, orduan argi gutxi ibiltzen zuten: farol bat tximinian, eta karburoroko bat makinan, besterik ez zuten ibiltzen. Jarri nion *tufo-farola* deitzen ziotena tximinian, aurreko bodegan beste bat, makinan eta konpasean. Inork ez zuen jarri nahi argi hori, hura bakarrik ibiltzen zen.

Egun batean esan nion Fausto Sagarazuri garestia zela eta... —Bizu, *trato* bat egingo dugu: zuk hogeai duro gastatuko duzu urtean karburotan. Nik jarriko dizut argia eta zuk neri eman karburotan gastatzen duzuna. Nik jarriko dizut argia eta zerbat fallo baduzu, nik konponduko dizut. Ez zun nahi izandu. Egondun zen urtea ta gehiago Goizeko Izarra bakar bakarrik argiak.

H: Bentajaren bat izango zuen ba...

Tt: Neguan itsasoan aritzen zirenean, kamiona hartzeko aguro allatu nahian honara ibiltzen ziren. Orduan hiru kamion besterik ez ziren. Zein lehenogo etorri ibiltzen ziren. Goizeko Izarrak arraia balin bazuen eta beranduxeago heldu bazen, bahiara aillatzen zenean egiten zuen seiná goiko argiak;

FS 
oto istema

ARGAZKIAK

ORDU BETEAN

Itsasargi 3
Tel. 943 64 57 65
20280 HONDARRIBIA

PUB

TTAPIKUA

Almirante Alonso
Tel. 943 64 16 10
20280 HONDARRIBIA

argia itzali eta piztu, itzali eta piztu. Handik pixka-tera berri. Hemen zirenak kamiona hartzen zuten Goizeko Izarrarentzat. Besteak etortzen zirenean: *–Eta arrayik ez badu? –Nik etzakiet, hau Goizeko Izarrarentzat. Denak protesta.*

H: Beste barkuak noiz hasi ziren argia jartzen?

Tt: Urtea pasata hasi ziren. Eta arrantze batek, Fausto Zubillagak jarri zion argia San Franciscori. Beste barkuak jarri nion gero. Santa Cruz-eko Ttmo dirua aurreraten ari zen puentea egiteko, puenterik ere ez zuten ematen orduan. Bentajik haundiena zuten argia elektrikoa patroiantzat, zertik itsasoa zenean, haizea zenean, konpaskan ematen zuten oliozko argia itzali egiten zen, eta konpasik gabe gelditzen zen, eta ibiltzen zuten txotxua kubiertapean olioak kanbiatu eta piztu eta atzera ematen zion.

Ttimok esan zian puentea biñon nahiogo zuela argia. Orain esaiotzu argirik gabe joateko.

H: Gogorra izaten da hori. Momentu batean ikusiko zuten eudek ere hobia zela, biñon amorrik ematen ez. Bildurra edo?

Tt: Erderaz esaten da, "El hombre es un animal de costumbres", bere martxa, eta izutu egiten dire gauz berriataz. Lemixiko barkua ekarri zutena gasoilezkoa, lehen bajoriak inbiltzen baiziren, ekarri zuten Beti Juan Manuel, 25 zaldiko gasoilezko motorra, alemana. Hori da lemixiko Tuku-Tuku, zertik arrankatzen zutenean soinu hori egiten zuen, tuku-tuku-tuku-tuku, tuku-tuku.

Badakizu ze egiten zioten txarra dela esateagatik? Eginketu diote tximinitik uraz bete motorrera, arrankatzean dena ur. Beste batean, motorra arrankatzeko metxeroa ebatzi, faterik ez, etxean barkua. Ikusten duk, motorrak ez ditek balio, etxean orain ere! Nahi ez gauza berri bat. Eudek ez ibiltzeagatik, gezurra iduri du, biñon egia da hori.

H: Barkoan argia jartzeko idea nondik etorri zen?

Tt: Nik esan nuen, automobilak badu argia, zertik ez da posible iguala jartzia? Dinamo bat jarri eta bateri bat jarri, eta bonbilak. Besterik ez, ez da inbentorik hor.

H: Eta sekreto guzti horiek, elektrizidadea, motorrak... non ikasi zenituen?

Tt: Nik hamalau urtetakotz ikasi nuen automobila ibiltzen. Etxean bagenuen bat, 1927an hogeiturokin eresia. Gero, hamasei-hamazazpikin, etxean jakin gabe eta ibiltzen hasi nintzen. Eta nik nere baitan: *eta ni Nafarroa aldera joan, niri zerbaiz pasa, trenik ez, taxi hartzeko dirorik ez, nik zerbaiz ikasi behar diet lemixi zer den.* Neguan nola denbora asko baigenuen, lan gutxi hotelean eta dendan, goizetan Valletekin ibiltzen nintzen txofer, eta arratsaldetan tailerrean pintxe sartu.

Tailerra eta motorrak

H: Eta zuk gaztetatik tailerra jarri zenuen...

Tt: Bai, nola anaia ta gelditu ziren hotelean, neri gogoratu zian tailerra jartzea, gerraz geroztik. Zumaitik Yeregi etortzen zen motorrak saltzera, eta

ARRETXE



ERRETERIA

Larzabal 14 • 943 34 01 82

DONOSTIA

Zabaleta 54 • 943 28 65 72

HONDARRIBIA

J. Alonso 5 • 943 64 27 77

ARRAUN ELKARTEA GIMNASIOA

Aerobic / fitness, Musculación, Masajes
Alquiler y almacén de piraguas
Gimnasia Mantenimiento
Gimnasia Terapéutica
Sauna gratuita

HERRIKO GIMNASIORIK EDERRENA!!!

Hondarribia Arraun Elkartea • Tel. 943 64 01 61 • 20280 HONDARRIBIA



Celestino eta Antonio, Jon Oronoz eta Iñaki Jauregiarekin omenaldi egunean.

esan nion tailerra irekitzeko nahi nuela ikasi inyektoreak eta bonbaken asuntua, eta ea utziko zian bere tailerrean lan egiten ikasteko. Baietz esan zian eta egon nintzen bi edo hiru hilebete.

Gero tailerra jarri nuen ezaguera batzuekin, bestela besten eskutan zera. Kaso hori pasatu nau, Santa Cruz barkuakin. Hori Gabriel Aizpuruan klienteak ziren, biñon egun batean etorri ziren ea begiratu nion motorra, gaxki ibilki zela. Joan nintzen begiratzera, eta dena ondo, biñon bonba tailerrean begiratu nahi nuela. Ezetz, Bilbaon begiratu zutela eta hura ondo zela. Ekarri nuen tailerrera eta ikusten zen gaxki zela, konpondu nuen eta orain ondo ibiltzen duk!

H: Motorrez aparte, bestelako maxinarik egin ketu duzu...

Tt: Tailerrean askotan izaten ziren tarteak lanik gabe, Eta hasi nintzen enkortxadorak egiten. Riojatik barrika bialtzen ziguten, hamabost egunean reposo egin, eta enboteiladorea etortzen zen bere kortxo eta etiketak. Guk botilak preparatu eta berak betetzen zituen botilak.

H: Motorrak egin ttuzu makina bat...

Tt: Behin, Yeregi konpromiso bat zuela Ferrolekotz entregatu beharra eta denborarik ez egiteko. Nik egingo nuela esan nion. Egin nion. Ibilko zen noski, bueltan ez zen etorri. Biñon Yeregi izenean

H: Hamar zaldikoak ere egin omen zenituen...

Tt: Bai, lemixi egin nituen hiru. Denak Zarautzera saldu, argian falla zen, eta hara saldu nituen. Tikiagoak ere egin nituen, seikoak. Lemixiko martxan jarri zena 1948an *jaio zen*, bonba inyektora falta nuen. Kontrabandistakeri esan eta han hamai-ka mila pezeta kostako zela esan. Aste Santuan heldu zen. Akilino Garmendia Madrira zihoala arraiakin eta ea mandatua egingo zidan. Berak ez zuela denborarik eta ni joateko. Madridera joan eta suerte izugarria izandu nuen. Lagun katalan bat banuen Madridenten, eta haren bitartez izandu nuen behar nuen bonba. Hura asnasia hartu nuen! Prezioa: 450 pezeta. Hurrengo goizean motorrari bonba jarri eta *ta-ta-ta-ta*.

Barko bat egin behar izandu nuen erakusteko nola ibiltzen zen. Halako sei egin nituen eta ederki saldu ziren.

H: Motor kontuan zuk ezagutu duzunetik kanbio ederrak izango ziren...

Tt: Orain bai, biñon urte askotan ez. 67an montatu nuen azkeneko barkua. Orduan hasi ziren estranjeroak etortzen. Bitartean Yeregi eta Unanue besterik ez ziren kosta guzian. Ez zen abantze haundirik egin.

TXOMIN SAGARZAZU

1719ko Hondarribiko setioa

Azken gerraren kalteak, hau da, 1638ko setioarenak, konpontzen ari zirelarik Hondarribiak herriz, setio berri bati aurre egin behar dio. Izan ere, Ondoregotza gerraren kontestuan Hondarribia erasotua izan zen: oraingo honetan Frantziak, Ingalaterrak lagundurik, herri eta hiri batzuk menperatu zituen, Hondarribia bame.

Orrialde ugari, gehiegi beharbada, idatziak ditugu 1638ko setioaz eta hori, zergatik ez, ulergarria da: Hondarribiko jendeari esker Espainia irabazle suertatu zen Frantziaren aurka. Baina, orain ikusiko dugunez, 1719ko setioari buruzkoen berriak dira Espainiako historia liburuetan. Alderantziz, Gipuzkoan gerraren berri badugu, eta Hondarribiari dagokionez, ugariak dira bertako Artxiboan dirugun dokumentuak. Artxiboan sartu, agiriak irakurri eta Hondarribian gertatutakoa atara dugu zure eskuetan, irakurle jartzeko eta horrela, zure herriko eta arbasoen historia hobeki ezagutuko duzu.

Kontestu historikoa

Felipe IVak, bere ministroa zen Alberoni Kardenalaren aholkuari jarraituz, Utrecht-eko ituna apurtu zuen. Espainiako armadak Sizilia hartu zuen eta ondorioz, Frantzia, Ingalaterra, Austria eta Holanda, erantzun modura hasi ziren. Frantziak, Ingalaterrako itsas armadarekin batera, mugako eta Kantauri itsasoko herriak menperatu zituen: Irun, Donostia... eta Hondarribia. Gure herria, 39 egunetan blokeatu eta erasotua, 1719ko ekainaren 18an erori zen Berwick jeneralaren aurrean. Militar frantses hau, James Stuart Fitz-James, Berwick-ko Dukea, Ingalaterrako Jacobo I-taren semeordea zen eta bere ama aldez, Arabella Churchill, Marlborough Dukearen arreba. Espainiako errege zen Felipe V-ak Espainiako handiki izendatu zuen eta 12 urte ondoren aliatuen armadaren burua Katalunia eta Euskal Herriko gerra erasoetan.

Sarrera txiki hau egin ondoren, Hondarribiko setio hau historiako liburuetan eta gertakarien garapena azalduko ditugu.

Hondarribiko setioa historia liburuetan

Hondarribiak 1719an jasandako erasoaren informazio oso urria dugu ohiko historia liburuetan.

Espainiar alorreko historiografian aipamen soilak aurkitzen ditugu gertaera honi dagozkionak, eskualde mailako esparrua lantzen duten liburuetara jo beharrean aurkitzen garelarik. Hona hemen jarraian setio honi buruz historiografiak zehazten diguna historialari garrantzitsuenen hitzetan jasotakoak:

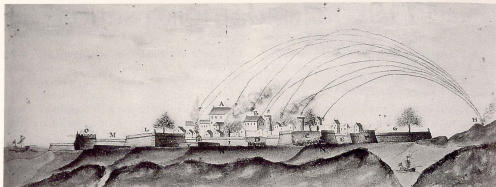
Gonzalo Agnesek bere Espainiako historia liburuan zeharkako aipamena besterik ez du egiten: "... *dado que las tropas anglo-francesas habían penetrado en España a través de los Pirineos y ocupado diversas plazas...*"

Jaime Vicens Vivesen bere aro modernoko historia orokorrean honako hau aurkitzen dugu soilik: "...la escuadra británica asoló el litoral norte de España, mientras que las tropas francesas, después del fracaso de la conspiración contra el duque de Orleans... invadían Navarra y Guipúzcoa y atacaban el norte de Cataluña..."

Agian Espainiako historia liburuen artean informazio gehiena **Ramón Menéndez Pidal**ek emango digu. Honek erasotutako lurraldeen datu anitzagoak emango ditugu: "... A instigación de los ingleses se realizaron incursiones contra los puertos de Pasajes (abril) y San Sebastián (12 de junio)". Eta jarraian gaineratzen du: "*Las principales operaciones se dirigieron contra Fuenterrabía, que sucumbió el 18 de junio, y San Sebastián, que capituló el 17 de agosto*".

Prohibitzi mailako historiografiari dagokionean aldiz, **Soraluce**ek Gipuzkoako historia idazterakoan zenbait zehaztasun gehituko dizkio gertaera honi frantses jeneralaren izena aipatuz, baina erasotutako lurraldeen izenik eman gabe: "... *invade el Ejército Francés al mando de Berwick la Guipúzcoa, cuyas costas bloquea también a la vez una Escuadra Inglesa...*"

Xehetasun gehiago aurkituko ditugu **Gorosoabelen** "Cosas memorables de Guipúzcoa" idazterakoan: "... *También fue asediada y embestida la plaza de Fuenterrabía en el mes de mayo de 1719 por el ejército francés mandado por el duque de Berwick*". Eta gainera, besteek ez bezala, errendizio data ere emango du: "Abierta su brecha en junio, se rindió el 16 del mismo mes, sin que el Rey Felipe V hubiese podido socorrerla..."



1719.ko gerran, Frantziar armadak nondik erasotzen zuen Hondarribia

Beraz, eskualde mailako historia liburuetara jo behar dugu setioari buruzko informazio zehatzagoa bilatzeko. Hondarribiko hiriko kondaira liburuetan hasiko gara aurkitzen setio honi buruzko lehen xehetasunak. 70. hamarkadan Etxaburu'tar Jose Mari "Kamifazpi" k bere "Ondarribiko kondaira" liburuan esandakoak ditugu "1719"garren urteko maiatzean Berwick ingeles dukearen agindupean prantzes gudaroste batek Bidasoa ibaia igaro zuan eta egun gutxi barru Ondarribia inguratu. Erri hon-tako indarrak etsaianaren aldean urriak ziran; gainera, Espainian ez ziran gertutzen bere laguntzarako. Errazoi auek, etsaiari amor ematera behartu zuten Ondarribia garagarillaren 19an". Zenbait gorabehera era aurki daitezke: "Prantzesek, errira sartzeko, Ondarribiako gudariei Iruña'ta joaten utzi zieten beren izkillu, ikurrin eta gutzi", edo "... gudarri bakoitzak lau tiro eraman zitazkean".

Bestetik ere, Llobregat Kondeak idatzi zituen Hondarribiko historiari buruzkoak berau dugularik ziurrenik gai honi buruz gehien idatzi duena. Bere liburuan xehetasun ugari aurki ditzakegu: "...en el mes de mayo de este año 1719 cruzaba el Bidasoa un ejército francés, al mando del Duque de Berwick, hijo del despojado Rey de Inglaterra Jacobo II y vencedor en Almansa, que traía, entre sus generales, al Mariscal Marqués de Malabrie y al Príncipe de Conti, jefe de la Caballería. Acompañándole también el ministro inglés Guillermo Atanhoppe y, como secretario, el comisario de guerra M. Echeverri, natural de Urruña". Frantsez armadaren indarren berri ere berak ematen digu: "Compañía del ejército 66 Batallones de Infantería, 60 Escuadrones de Caballería, 11 Regimientos de Dragones, algunas compañías de Ingenieros y un tren

de cañones de batir y 11 morteros, encargándose la escuadra británica de establecer el bloqueo". Baita sortutako kalteak ere. "destrozando y ocupando los caseríos de Fuenterrabía, el barrio de la Marina, y el castillo del Higuier, poniendo estrecho cerco a la plaza... en poco tiempo hicieron dos anchas brechas por las que atacaron sus soldados, que se apoderaron del Baluarte de la Reina y de la Media Luna de Nicolás". Hainbat datu eman ondoren errendizioarenak eta Espainiako armadaren irteera kontatuz bukatzen du bere informazioa.

Azkenik, liburuetako datuekin bukatzeko, ezin dugu aipatu gabe utzi Florentino Porturen "Hondarribia: Notas Históricas y Curiosidades". Oraingo honetan ere Porturen datuak fidagarriak dira: artxibategiko agiriak. Gure lanak Portuk irekitako bideari jarraituko dio.

Gertakarien garapena

Behobia erasotu ondoren eta Frantziako armadaren mugimenduak ikusita, hondarribiarrak jabetu ziren etsaien hurrengo helburua Hondarribiko plazak bereganatzea izango zela. Lehen egunetatik hiria blokeatuta aurkitzen zen eta etsaiaren armadak kalte nabariak suposatzen zituen hiritarrek harresitik kanpo zituzten ganaduetan. Hori zela eta, Hondarribiko militar eta auzokoe, ongi armaturik, enboskadak burutzen zituzten zenbait heriotz eraginez eta gati batzuk bereganatuz, gerora Behobiako gazteluan errenditutako soldaduengatik aldatuko zituztenak.

Blokeoaren lehen egunetan elikagaien hornidura normaltasunez burutzen zen hirian biztanle eta

militarren eskaria erantzuteko. Etsaien hornidura mugimendu hauek hiritarren begiradapean gauzatzen ziren, hauek ezer egin ez zezaketelarik. Inpotentzia honek eragin zuen Enparan generalak, Hondarribiko aginte nagusiak, ongi prestatutako hiru txalupa bidaltzea eta hiru barkuen merkantzia bereganatzea lortu zuen. Baina ekintza honen berri erregeari iristen zaionean honek berehala gati buak askatzeko agindua eman zuen, bere familiko partaide zen Frantziako erregearekin harreman onak mantendu nahiean.

Enparan generalak hondarribiarrek eskifaiturik txalupa bat bidali zuen; Felipe Varen borondate onezko ekintza honek ez zuen onespenez beretsurik izan eta hurrengo egunetan ikurriña frantsesa zeraman guda-ontzi baten presentziaz frogatu zen. Barku honen intentzioak ezagutzeko, frantsesak hor egoteko aginduak zituztela erantzun zieten eta ez zutela erasorik burutuko arrantzara bideratutako itsasontzien kontra. Baina hiritarrek ez ziren fido hitz hauetatik eta Higereko gaztelutik kanoia disparatzea erabaki zuten itsasontzia alde araziz. Ekintza honekin batera hasi ziren enfrontamenduak, gerra deklarazio bezala interpretatu baitzen.

Hondarribiko frantsesen egoera

Hondarribiarrek oraindik buruan zeukaten 1638an jasan eta irabaztea lortu zuten beste setioaren oroimena. Nahiz eta setio hark ohorez bete zituen biztanleak, ondorioak oso sakonak izan ziren eta oraindik herria ez zen guztiz erreuperatu. Hildako biztanleen etxe ugari abandonatuta geratu zen eta beste asko "se derramaron entre el fuego y los estragos sin otra recom-

pensa que su ilustre fama". Horrez gain, 1719. urtean, 150 hiritar gerretan aurkitzen ziren Espainiar armadarekin. Horrela, geratzen zirenen artean, hondarribiarrek osatutako lau konpainia eratzea lortu zen.

Konpainia hauen ofizialak hauek ziren: Kapitainei dagokienez, Miguel Antonio Casadevante Alkatea zen Komandante, baita Antonio Casadevante, Pedro Ignacio Zuloaga eta Felipe Alcaiaga Salcedo ere. Tenienteak: Juan Yanci, Juan Miguel Mendizabal, Domingo Iribarren eta Jose Gorostiola. Tenienteordeak: Martin Aldunzin, Antonio Yarza, Miguel Salaberria eta Lazaro Oronoz. Laguntzailea Antonio Yanci eta Dragoi Laguntzailea Juan Díez Zamorano.

Enparan generalak Hondarribian zeuden biztanle eta militarrez baliatuz, plazaren defentsa antolatu zuen. Horrela harriesetan egunero biztanleak osatutako bi konpainia jarri zituen San Nikolas atearen eta harresi guztia zainduta egotea lortu zuen, puntu estrategikoak ere kontrolatuz.

Momentu hartan erregearen armada Katalunia aldera zihoan, eta eraso hauen berri izan zuenean, bere norabidea aldatu zuen Tudela aldera zuzenduz. Bertan zegoela, Hondarribiarren eskutitz bat jaso zuen. Erregearen erantzuna, "de que el esfuerzo y fidelidad de los vecinos le defendieran, hasta el último trance puesto que enviará el rey pronto socorros de tropas, dinero y todo lo demás necesario".

Hurrengo zenbakian, 1719.ko setioaren gorabehera ghegiho emango ditugu.

KOLDO ETA IRAITZ ORTEGA

Hawai

Hawaiien
dena da berezia

San Pedro kalea 12 • 943 64 20 76

Santiago kalea z/g • Zuloaga z/g • 943 64 17 58

Rebellin 3 • 943 64 48 00

20280 HONDARRIBIA

Arroka-Berri

ERRETEGIA



Higer bidea

Tel. 943 64 27 12

20280 HONDARRIBIA

ABUZZTUA HONDARRIBIAN

- 6an:** Txistularien Alborada Alde Zahar eta Portuan, goizeko 8tatik hasita.
- 6an:** Arte Azoka Gipuzkoa Plazan, 11etatik aurrera.
- 6an:** Errusiar Ejerzitoaren abesbatza eta dantzak. Hondartza Kiroledegian gaueko 10etan.
- 11an:** Behemendi Elkartearen produktu naturalen azoka. 9etatik 13etara Bretxan.
- 10-15:** Arrantza Auzoan Liburu Azoka.
- 12an:** Eskifaia Abesbatzaren kontzertua, Gipuzkoa Plazan gaueko 11etan.
- 12-15:** III. Hondarribiko Brokante Azoka, Hondartza Kiroledegia.
- 12-15:** Jaizubia Auzoko jaiak.
- 13an:** Txistularien Alborada Alde Zahar eta Soroetan, goizeko 8tatik hasita.
- 13an:** Herri Giroa, Arma Plaza eta Bretxan.
- 13an:** Arte Azoka Gipuzkoa Plazan, 11etatik aurrera.
- 14an:** Musika Bandaren kontzertua Gipuzkoa Plazan, gaueko 11etan.
- 15ean:** Txistularien Alborada Alde Zahar eta Puntalean, goizeko 8tatik hasita.
- 18an:** Donostiako Musika Hamabostaldia dela eta, zenbait ekitaldi desberdin egongo dira: kontzertuak, kalejirak...
- 18-3:** Zuloaga Erxan zeramika erakusketa.
- 19an:** Txistularien Alardea, Arma Plazan, 8'30etatik aurrera.
- 20an:** Txistularien Alborada Alde Zahar eta Mendelun, goizeko 8tatik hasita.
- 20an:** Klean ospatzen den Margo Lehiaketa, San Pedro klean goizeko 9tatik aurrera.
- 20an:** Arte Azoka Gipuzkoa Plazan, goizeko 11etatik aurrera.
- 20an:** "Dragoncito, el dragón de los titiriteros de Binéfar" taldearen haurrentzako emanaldia. 18'30etan Hondartza Kiroledegian.
- 25ean:** Behemendi Elkartearen produktu naturalen azoka. 9etatik 13etara Bretxan.
- 27an:** Txistularien Alborada Alde Zahar eta Amute-Kostan, goizeko 8tatik hasita.
- 27an:** Arte Azoka Gipuzkoa Plazan, goizeko 11etatik aurrera.

Aste buru guztietan, *Guadalupeko Gotorlekuan* Artisautza Feriak, janari erakusketak, kontzertu, aisialdiko aktibitate ugari (rokodromo, tirolina, arkuarekin egindako tiroak, gaztelu puzgarriak) eta bisita gidatuak egongo dira.

LA HERMANDAD — jatetxea —



Zuloaga Kalea z/g
Tel. 943 64 27 38
20280 HONDARRIBIA



• FISIOTERAPIA
• ERREABILITAZIOA
• MASAJAK

FISIOTERAPIA SOKOA

• ETXE ZERBITZUAK
• LANBIDE ETA OSASUN
ASEGURUEKIN LAN EGITEN DA

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI

FISIOTERAPEUTA

ORDUTEGIA: ASTELEHENETIK OSTIRALERA
8.30 - 12.30 - 16.00 - 19.00

Sokoa Merkataldegia Tel. 943 64 46 57
20280 HONDARRIBIA



4. GAZTEMANIAK!

CDak

Aditzera izango duzu... **Gaztemaniak!**-ek Gipuzkoako taldeen musika bilduko duen 4. Cda osatzeko deialdia martxa jarri du jada. Egun kontratu diskografikorik ez duten talde zein musikoei esku har dezakete, aurreko edizioetan aukeratuak izan zirekan barne. Saiatu nahi izanez gero. Maketa bat prestatu besterik ez da egin behar. Eta, gainera, bada saririk parte hartzen dutenguztientzat; deialdira aurkezten diren taldeen doinuak www.gipuzkoa.net/musikagida orrian entzungai izango dira laster. Hauek dira deialdian aurkezteko bete behar diren baldintzak:

Norentzat: Kontratu diskografikorik ez duten Gipuzkoako musiko eta taldeentzat

Zer bidali: Maketa, argazkia eta taldeari buruzko informazioa.

Noiz: Irailak 15 arte

Nora: Gazte Informazioa/GRAJ/- Txuri Urdin-
Anoeta 28- 20014 Donostia.

Musika Gida

Musika Gida Gipuzkoako Foru Aldundiko Gazteria eta Kirol Departamentuko zerbitzua da. Lurralde/honetako musikan interesaturik dauden guztientzat erreferentzia puntu izan nahi du.

Orri hauen bidez Gipuzkoako musika taldeen berri izango duzu. Halaber, bere datu basean sartu ahal izango zara, instrumentu bat jotzen ikasteko, disko bat grabatzeko, kontzertua antolatzeke, zure abestiak sustatzeko... behar dituzun helbide eta telefono guztiak bertan izango dituzularik. Zure bizimodua musika bada, hau da zure gida.

Nitch

English School

Centro Comercial Sokoa

**IKASTARO INTENTSIBOAK
UZTAILA / ABUZTUA**

Donosti Kalea, 25
Tel. 943 64 49 68
20280 HONDARRIBIA



**JAVIER
OPTIKO**

OPTIKA ETA OPTOMETRIAN DIPLOMATUA
OPTOMETRIA KLINIKOAN MASTERDUNA
KONTAKTUKO LENTEAK

San Pedro, 6
Tel. eta Faxe: 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

Hondartza goraino iristen zenean...



Gaur egungo Hondarriak erakusten digun itxurak ez du zerikusirik duela hamarkada batzuk erakusten zuenarekin. Horretarako ez dago gure nagusiei edo urte askoan kanpotik etortzen direnei galdetzea besterik.

Urteetan ematen diren aldaketa hauek hala ere ez digute gure herria lehen nola zen ahan-tzi arazi behar. Hona hemen hori ziurtatzeko irudi ezin egokiagoa. Hondartza ez da beti guk orain ikusten dugun bezalakoa. Irudi hau XX. mende haserakoa da. Hara noraino heltzen zen ura.



ENARA, C.B.

EXPERTOS
INMOBILIARIOS



VITALICIO
GENERALES ASEGURADORAS
Reg. Zbk. 3625

San Pedro 4 behea Tel. 943 64 39 72
20280 HONDARRIBIA Tel. y Fax 943 64 54 38



**BAR
ONDARRIBI**

AUKERA HANDIA BANDERILLA ETA KAXUELETAN

San Pedro, 31
Tel.: 943 64 27 05 20280 HONDARRIBIA



Non dago eskultura hau?

Asko dira azken aldiotan zuzen erantzuten duten gure irakurleak. Horrek oso galdera erretzak egiten ditugula esan nahi du. Oraingo hau ez da oso erreza, batez ere inguru hortan bizi ez direnentzat.

Eskultura bat da, eta Hondarribiko auzo konkretu batean dago. Auzo horren izena eskatzen dugu. Jakin badakigu ez dela batere erraza, baina afari bat nahi duenak galderak eta zenbait ikerkuntza egin behar ditu.

Pasa den alcan eraikin bat agertzen genuen. Gabarrari kaleko Eskabetea zen, eta arrainen kontserbak egiten ziren bertan. Erantzun zuzena bidali dutenen artean Xabier Sarratea Irigoien izan da garaile irten dena.

Ale hortan planteatutako galdera abuztuaren 22 aurretik erantzun behar da, Udal Euskara Batzordean. Beko-Errotan bi pertsonentzako afaria irabazi nahi duenak mugitu egin behar du.



1. Tomas Emazabel
2. Manolo Elduaian
3. Bernardo Elduaian
4. Alejandro Elduaian
5. Urbano Arbelaiz
6. Urbano Emazabel
7. Norberto Emazabel
8. Remigio Elduaian
9. Bibiano Arbelaiz
10. Roman Agirre
11. Jesus Lekuona

SAGARDOTEGIA JATETXEA

*Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu eta alai
hor duzue Beko-Errota*



JAIZUBIA • Tel. 943 64 31 94 • 20280 HONDARRIBIA

Abuztuaren 1etik 31bitarte

CAPRICORNIO

Esolan eraman duzun jarrerak ez dizu onik egiten. Ezta zure ingurukoei ere. Azterketen emaitzak jasotzerako orduan, karretilla bat beharrean trailer bat eraman behar izan duzu kalabaza guztiak aitari erakusteko. Bakoitzak merezi duena dauka, eta zu ez zara atzean geratzen.



AQUARIUS

Oporrak noiz iritsiko zain zaude, eta bitartean egunero lanera joaten zara, nahiz eta gogo gutxiarekin egiten duzun. Zure inguruan lanean daudenak bere eta zure lana egiten dute, eta zu hain pozik. Agian oportetarik bueltatzen zarenean zure mahaia okupatuta egongo da.



PISCIS

Bukatu dira aurtengoz ikasketak, eta urterro bezala dena aprobatu duzu. Urtean eginiko lanaren emaitzak orain jaso dituzu, eta laister oportetara zoaz. Hemendik urtean zehar esandakoa jarraitu duzu, eta orain lasai asko bizi ahal izango zara



ARIES

Larunbata bat barkatuko bazenu, zure gibelak ondo eskertuko luke. Egiten duzun gaupasa bakoitzeko, urte bete z laburtzen duzu bizi. Zuk ikusi zer egiten duzun, baina ongi asko bizi daitezke larunbatetan etxean geratuta gurasoen ondoan.



TAURO

Jaitan jai esaten duen horietakoa zara. Hori 18 urterekin oso ondo zegoen, baina orain adin hori bikoitzen duzula, biriken lana astunagoa da, eta horrek eragin handia izango du aurrerantzean. Kontu izan.



GEMINIS

Abuztuan kanpora joango zara lagunekin, eta ez duzu dirurik. Zer egin behar duzu? Gurasoei eskatu? Bada dirua aurrezten hasteko garaia, eta ez beti eskean ibiltzeko. Gutxienez ez duzu lapurtzen, eta hori zerbait da.



CANCER

Baliteke hau hilabete ona izatea zuretzat. Ongi merezita daukazu, zeren azken hilabete hauetan zoritxarrak edonora jarraitu zaitu. Dena den, izarrak zurekin daude, eta aprobetxatu, gero berriz ere astinduko zaitu eta.



LEO

Pertsona bat baino gehiago ikaztegi bat dirudizu. Egun osoa kea botatzen ari zara, eta kontutan hartu urtean zehar milioika pertsona hiltzen direla tabakoa dela eta. Gero ez etorri negarrez hil zarela edo ez. Zigarro bat eskutan duzunean norbait zarela uste duzu, eta ez zara inor.



VIRGO

Ondo dago muskulazio aretora joatea gorputza indartzera. Baina ez litzateke soberan egongo nola egiten den pixka bat ikasiko bazenu, bestela gorputzak itxura arraroa hartuko du, eta pertsona bat beharrean armairu bat izango zara.



LIBRA

Ez duzula loterian jokatzeko? Kiniela garaia oportetan dago, baina zu bezalako ludotapa batek ez du oporrik. Beldurrik gabe jokatu, eta dirua bukatzen denean, akabo. Bitartean gastatu daukazun guztia, animo!.



ESCORPIO

Zure jarrerari buruzko komentarioak ere alperrikakoak dira. Lagun bati huts egin diozu, eta horrek betirako markatuko zaitu. Jokaera hori beldurti batena da, eta zuk benetako beldurtia zarela erakutsi duzu. Zoaz pikutara!



SAGITARIO

Ez al zaitu taberna gehiegi daudela gure herrian? Tabernari guztien lagun handia zara, eta hori, nahiz eta lagunak edukitzea ona den, seinale txarra da. Tabernako barra zure deskantsurako gune bihurtu da, zure gibelaren desgazirako.



jaiotzak

- 2an:** Irati Lizarraga Urtizberea
Gurasoak: Jose Ignacio eta Guadalupe
- 10ean:** Maria Plaza Leroux
Gurasoak: Jose Antonio eta Edwige
- 11an:** Mayi Goikoetxea Olazabal
Gurasoak: Juan Carlos eta M^a Pilar
- 16an:** Maria Yubero Barreiro
Gurasoak: Fco. Javier eta Amaia
- 17an:** Jon Bald Garate
Gurasoak: Juan eta Marrubi
- 19an:** Dina Kharchaf Saidimelloul
Gurasoak: Jamal eta Asmae
- 26an:** Beñat Romero Elizalde
Gurasoak: Juan Carlos eta Florentina
- 27an:** Oihana Gonzalez Huarte
Gurasoak: Tomas eta M^a del Mar
- 29an:** Maialen Lekuona Arozena
Gurasoak: Jose Maria eta Itziar

heriotzak

- 8an:** Valentin Dorronsoro Otegi, 86 urtekoa
Matxin de Arzu kalea
- 10an:** Marcelino Jimeno Bacaicoa, 77 urtekoa
San Pedro kalea
- 15ean:** Josefa Sagartzazu Labandibar, 83 urtekoa
Denda kalea
- 16an:** Fermin Gonzalez Etxeberría, 84 urtekoa
Santiago kalea
- 19an:** Prudencia Luzuriaga Goiburu, 83 urtekoa
Kale Nagusian
- 20an:** Salustiano Emparan Lekuona, 88 urtekoa
Itsas Argi
- 25ean:** Maria Urrutia Rodriguez, 87 urtekoa
Murruan
- 29an:** Jose Joaquín Urkola Zapirain, 80 urtekoa
Albistur-Enea, Arkolla

ezkontzak

- 16an:** Daniel Escudero Ranera, Zaragozako eta Sara Basterretxea Soto, Hondarribikoa
- 23an:** Amadeo De la Fuente Ramos, Rosario, Argentinakoa eta Veronica Azkarate, Ostolaza, Hondarribikoa
- 24an:** Jose Manuel Pardo Ayala, Irungoa eta Nerea Gamboa Gil, Hondarribikoa
- 24an:** Miguel Coca Larrea, Hondarribikoa eta M^a Teresa Sistiaga Agirre, Hondarribikoa
- 24an:** Emeterio Rubio Minguez, Hondarribikoa eta M^a Juncal Etxebeste Behobide, Hondarribikoa

ENDANE

lore eta landare
mintegia



Arkoll auzoa, 7
Tel.: 943 64 17 10
20280 HONDARRIBIA

Joski

- LENTZERIA
- HAURRENTZAT ARROPA

Santiago Kalea, 21
20280 HONDARRIBIA

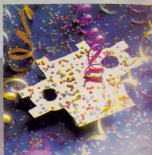
Tel.: 943 64 17 65



Kirolean.



Enpresetan.



Jaietan.



Kulturan.



Osasunean.



Aisialdian.

KUTXAREN

IRABAZIAK NONAHI

DIRA AGERI.